

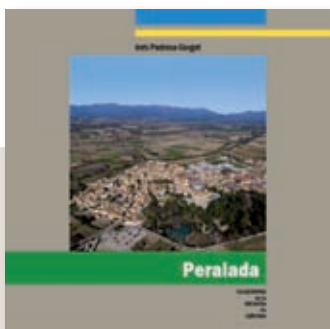
Un dels nostres

ADRIÀ PUJOL CRUELLES

Guillem Molla és doctor en filologia catalana, amb una tesi sobre el crític literari, periodista i docent Ramon Esquerra. Fruit d'aquell treball, ara en surt un assaig que se centra en les aportacions esquerrianes en el camp de la literatura comparada.

Ens hem de plànyer que la Guerra Civil segués infinitud de trajectòries intel·lectuals prometedores. El cas de Ramon Esquerra (Barcelona, 1909) és paradigmàtic. Pioner en la literatura comparada als Països Catalans, dotat d'un sisè sentit per desplegar-la amb la naturalitat de qui disposa d'una tradició al darrere, Esquerra va ser un precoç.

Abans dels vint-i-vuit anys ja havia traduït Flaubert i Conrad, Huxley i More. Ja era docent a l'Institut Francès de la capital i a l'Institut-Escola de la Generalitat, feia crítica literària i d'art a la premsa barcelonina, i seguia de prop

PADROSA GORGOT, Inés

Peralada

Quaderns de la Revista de Girona, 177
Girona, 2015. 96 p

Aquest Quadern vol ser una aproximació a la història de Peralada i a alguns dels personatges que hi van néixer i que han tingut transcendència històrica, com ara Ramon Muntaner o la nissaga dels comtes de Peralada, sense deixar de banda la importància de la vida econòmica a l'entorn de les vinyes i el vi i la vida quotidiana del municipi els darrers segles.

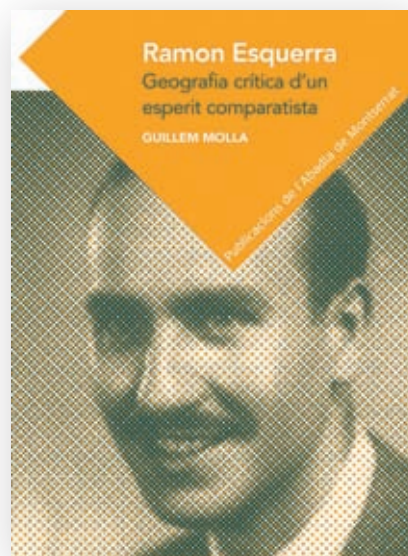
els moviments intel·lectuals de l'estranger. Però on debò Ramon Esquerra va fressar un camí nou és en els boscatges del comparatisme literari. Adscrit al demble francès del moment, va posar-ne els fonaments a casa nostra. Acadèmicista, rigorós i perspicaç, els seus assaigs són el testimoni d'allò que el front de guerra no va poder esborrar.

Ramon Esquerra va ser mobilitzat el 12 de desembre de 1938 i va desaparèixer al front d'Artesa de Segre uns dies després. Abans havia rebutjat un passaport francès per anar al país veí a fer classes. Tot i això, mantenia l'esperança de poder fer el salt als Estats Units, mentre traduïa, ensenyava, escrivia (en català, castellà i francès) i treballava en el Servei d'Arxius d'Agustí Duran i Sanpere. La imatge és la següent: l'any que surt el seu *Vocabulario literario*, una bomba derrueix el pis on viu la família Esquerra.

El sotasignat es congratula quan es publiquen llibres com els de Guillem Molla. Llibres més de consulta que no pas de lectura a raig, perquè també en necessitem. Llibres documentats que restaurin la memòria, el llegat dels nostres intel·lectuals debolits, i —diguem-ho ben alt— llibres que ens posin sobre la pista del que volíem ser com a país: europeistes, cultes i sensibles.

Guillem Molla és professor de literatura catalana a la Universitat de Massachusetts Amherst. *Ramon Esquerra:*

**El diari d'Orriols
transmet amb
claredat gairebé
cinematogràfica el
que suposa la derrota,
l'enfonsament
del món republicà
i l'exili**

MOLLA, Guillem

Ramon Esquerra. Geografia crítica d'un esperit comparatista

Publicacions de l'Abadia
de Montserrat.
Barcelona, 2015

304 p

Geografia crítica d'un comparatista és un destil·lat de la seva tesi doctoral, i és el fil roig que lliga l'autor amb l'autoritzat. També és una dena més d'un rosari concret, aquell dels qui creuen que la literatura és un vòrtex universal, un patrimoni de la humanitat. I no és el primer que s'encarrega de restituir el testament de Ramon Esquerra. El precedeixen, entre d'altres, Teresa Iribarren, Albert Manent i Jordi Castellanos. Però en qualsevol cas ara ja sabem que no serà l'últim, caiguin les bombes que caiguin.